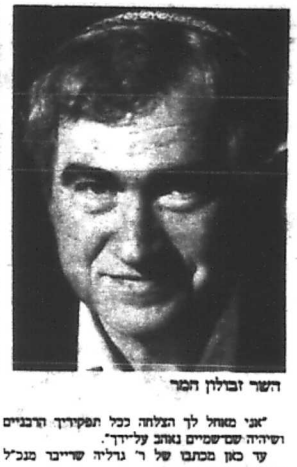
סגן שר הדתות יגאל ביבי מבקש לחזור לדיון ענייני בין חברי סיעת המפד"ל בכנסת



השר זבולון המר



סגן השר יגאל ביבי

בסוד שיח

מאת שאול שיף

והתפרצות הכעסה של סגן שר הדתות, ח"כ יגאל ביבי כלפי מנהיג המפד"ל, זבולון המר, במהלך דיון שהוקיים הסכנת סיעת המפד"ל בכנסת, הדהימה את חברי הסיעה עצמה והמשתתפים בדיון, ובמיוחד יותר את אלה שקראו על כך בעתונות היומית. שכן, המפד"ל השכילה בשנים האחרונות, למרות חילוקי דעות אידיאולוגיים קשים, לשמור על אחדות פנימית ועל אחידה חברית בדיונית.

אין זה מן הנמנע, כי סגן השר נגד בעצמו קרבן לאחידה הפוליטיסית, שאין לה כל ישה, כאילו ניתן לשוקן בתקציב הדיונה, כל אחד בראות עיניו.

מה גרם להתפרצות הכעסיתה של סגן שר הדתות, ח"כ יגאל ביבי כלפי מנהיג המפד"ל, שסייע בהחזרתו לכנסת דוקי לפיניני לכהונת סגן שר הדתות?

אומר סגן השר, יגאל ביבי:

"בשנים האחרונות, בהיותי יו"ר סיעת המפד"ל, היתה אחידה מציינית בדיונים, זאת, משום שרצינו שלא יהיו הילשות, למרות שלעתים היו ויכוחים קשים ועקרוניים בתוכנו. אם יש לחבר בסיעה נושא כאוב, הוא חייב להביאו לסיעה. מה שקרה השבוע, יגרום לכך שחברים יפחדו לדבר בסיעה, מחשש להדלפות מגמתיות, שלא מוסיפות כבוד לתנועה.

אני בהחלט סבור, שאין לערבב ויכוחים אישיים עם אחידה המהותי. מה שגרם לי לחדוג מכך, היא העובדה שכאן בכיסתי לכהן כסגן שר בשורד הדתות, אני קלט את הנזקים שנגרמו בארבע השנים האחרונות למוסדות התורה שלנו על-ידי שלטון מר"צ - עבודה. מלאכת הפיקום היא קשה והמדרש הזה, של הכבת התקציב, מחייב את סיעת המפד"ל להתייצב מאחורי כשפחיי מוקרותיה שלא יקרסו לח'. אין לי ספק, כי כל אחד מחברי סיעת המפד"ל רוצה בהצלחת מוסדות התורה שלנו, וביסוסם. כל אחד בגישתו ובמגבנו. הסטנדרטים שלי כאיש שכא מן השטח, תובע קצב חי יותר ואחיד יותר לשתרון הבעיות. אני לא מרגיש צורך לנהג כלפי השכאל מתוך גישה נתותה, במיוחד שהיו"ר את אנשיו ואנחנו י"יכב". לכן אני גם סבור שהמפד"ל ראשית לומר, שהיא רוצה הפיעה מתקנת בכל התחומים.

אחר הבעיות הנוליים שלי הוא על כך, שלא לקנו את משרד הדתות סולו. וביחים אלה מעבר לכל חשבון איני רואה כל פסול שהסיעה רנה בתקציב התיעה בכלל ובתקציבי משרדי הדתות והחינוך בפרט.

הייתי בשנים האחרונות ציר מרכזי של אחידה רגועה בתנועה. לא הייתי רוצה שהחיכוכים הפנימי העניני, יגלוש לפסים אישיים ולהעלאת הסתה בתוך התנועה הסיעה.

נראה, כי השבוע י"עשה מאמץ לפיוסו של מנהיג המפד"ל, זבולון המר, שראה כפיות טובה בהתפרצות נגדו, במיוחד לנוכח העובדה שהוא אישית מאחר כל דרך תוקית אפשרית, כדי לסייע למוסדות התורה, שנפגעו קשות בתקופת שלטון מר"צ.

כל אחד ומכתבו

כל עוד כיהן רפי הילב כמוכיל "אל-על" וישראל קיסר כשר התחבורה, ברור היה, כי פרשת הרב אבשלום קציר לא תבוא על פתרונה הסוב. כזכור, מינו הרבנים הראשיים לשעבר, הגר"א שפירא שליט"א והגר"ם אלישיב שליט"א את הרב קציר כרב "אל-על" ותמ"מ, החברה המספקת את השרותים למטוסי "אל-על". אלא שבשלב מסויים, החלים הרלב להסתיק עבודתו של הרב קציר מסיבות השטוריות רק עמו.

באשר חל המתוך, בהחירות האחרונות לכנסת, הבהיר שר התחבורה יוסי בילין לכל שואל, כי בכוונתו להחזיר את הרב קציר להכהנתו כרב "אל-על" ותמ"מ. הדברים נראו קלים לביצוע, לאחר הילופי הגברי בהנהלת אל-על ופרישתו של הילב מניהול החברה. כותב שורות אלו סבר אף הוא לתומו, כי העזול החמור שנגרם להרב קציר יבוא על תיקונו, לנוכח הבהרות של הרב הראשי לישראל, הגר"ם לאו שליט"א בעיצומו של המשבר, כי תמיכתו נתונה להרב אבשלום קציר.

אלא שהוא חש, כי דבריו נופלים על אוזניים ערלות. ואז פנה אלי ואמר: אם תחלל את השבת הרי שאת אותם קביים שלקחתי מחציעה החסיד שיצא עכשיו מכאן - אתן לך. ודבריו לא היו טעונים הסבר. יצאנו מחדר ואני חזרתי לסורי בלי הרבה התלבטויות. נכנסתי לעולם העסקים, הצלחתי לצבור קצת הון ולא הקפדתי על שמירת המצוות. אלא מה, נראתה מלחלל את השבת. לאחר "מלחמת ששת הימים" חשבתי בראשי והתפתיתי להשתתף בטיול שחלקו גלש גם ליום השבת. הרכב נסע מספר שעות ללא כל תקלה ואז אירעה לנו תאונת-דרכים והנה לך הקביים של האדמו"ר מבעלז... עכשיו רבי שלום שבדרון יקירי, תגיש לי: מי יודע שיש הקביה בעולם אתה או אניי ובספרו את הסיפור הזה אמור רבי שבדרון: התה לכם ראייה, כי אדם יכול לראות את הקביה בחלום ואעפ"כ אין בכוחו להשתמש עליו בתאותיו. ואמיתו לי שלא ידעתי מה לענות לאותו יהודי, לשאלתו מי מבין שינו מכיר את הקביה טוב יותר.

פי הרבנים הראשים שליט"א, ובמיוחד כאשר מדובר על רב שכל עיסוקו הינו פיקוח על הבשרות של אותה חברה. אבקש לפעול בהתאם".

מה בא לחדש מכתבו של הרב ביסטריצקי? מה עומד מאחורי תוכנו, וכי מנכ"ל הרבנות הראשית אינו יודע, כי מינוי רב צריך להיות אך ורק על-פי הרבנים הראשים שליט"א?

יש לקוות, כי הפרשה הזאת תבוא סוף סוף לסיומה הטוב ו"אל-על" ובנותיה יזכו לכשרות טובה וראויה, והחברה של הרב קציר, שמאחוריה עוולות גדולות, תבוא על תיקונה עוד לפני תג הפסח תשנ"ז...

נ.ב. מכיוון שפירסום המכתבים הנ"ל, עלול להחשיד את הרב קציר כמי שהוציא מכתבים מרשות היחיד לרשות הרבים, הנני בזאת להבהיר תר משמעית, כי המכתבים הללו הגיעו לרשותי ממקור שאין לו שום קירבה שהיא אל הרב קציר וידו לא היתה כלל ב"מעל".

חוסיין בחנוכת בית ספר יהודי

ביום שלישי השבוע, נתנך אגף ושש בבית הספר היהודי הסיקי באילפורד צפונית ללונדון. אורה הכבוד היה לא אחר מאשר המלך חוסיין, שראה לעצמו כבוד להשתתף באירוע, ומה גם ששם בית הספר הוא "המלך שלמה". פתיחת האגף הוגש יאפשר לקיטום של תלמידי תיכון יהודים הלומדים בבתי ספר שאינם יהודיים באילפורד וסביבתה. כיום לומדים בבית הספר כאלף תלמידים יהודים, ב"יסודי" ובחטיבת הביניים והוא זוכה להצלחה רבה. בית הספר ממומן מכספי הממשלה הבריטית ואת הבניין תרמו נדבנים יהודים. בית הספר קיים ארבע שנים בלבד, ויקדם לבן משפחות יהודיות שאינן שומרות מצוות, שלחו את ילדיהן להתחנך בבתי הספר הממשלתיים, עם כל המשתמע מכך.

"אני מאחל לך הצלחה בכל תפקידיך הרבניים ושיהיה שפיכמים נאהב על-ידך".

עד כאן מכתבו של ר' גדליה שרייבר מנכ"ל הרבנות הראשית.

יש להניח, כי באשר ר' גדליה שרייבר, מנכ"ל הרבנות הראשית כותב, כי "הרבנות הראשית רואה בך את המעבר הראוי המתאים וכו'" הוא עושה זאת על דעת הרבנים הראשים, מה גם שאין מדובר כאן בהכנות משגיה כשרות בסניף של "תנובה" בנצרת עלית.

הנה בג' כסלו (14.11.96) מקבל ר' גדליה שרייבר מכתב מראש אגף הכשרות ברבנות הראשית, הרב לוי ביסטריצקי הוא:

"הגיעה לאזני השמועה שהולכים למנות רב ל'אל-על'. לדעתי, כל מינוי של רב צריך להיות אך ורק על-פי הרבנים הראשים שליט"א, ובמיוחד כאשר מדובר על רב שכל עיסוקו הינו פיקוח על הכשרות של אותה חברה. אבקש לפעול בהתאם".

מה בא לחדש מכתבו של הרב ביסטריצקי? מה עומד מאחורי תוכנו, וכי מנכ"ל הרבנות הראשית אינו יודע, כי מינוי רב צריך להיות אך ורק על-פי הרבנים הראשים שליט"א?

יש לקוות, כי הפרשה הזאת תבוא סוף סוף לסיומה הטוב ו"אל-על" ובנותיה יזכו לכשרות טובה וראויה, והחברה של הרב קציר, שמאחוריה עוולות גדולות, תבוא על תיקונה עוד לפני תג הפסח תשנ"ז...

נ.ב. מכיוון שפירסום המכתבים הנ"ל, עלול להחשיד את הרב קציר כמי שהוציא מכתבים מרשות היחיד לרשות הרבים, הנני בזאת להבהיר חד משמעית, כי המכתבים הללו הגיעו לרשותי ממקור שאין לו שום קירבה שהיא אל הרב קציר וידו לא היתה כלל ב"מעל".

הקביים שהחליפו בעלים

מאת בערב, מוצש"ק, י"ט כסלו, מציינים חסידי חב"ד דיו בכל אתר ואתר את ראש השנה לנטיעת החסידות ולדרכי החסידות, וסעם חדבר, לפי שנאותה "האדמו"ר הזקן, רבי שניאור זלמן מליאדי, מייסד תנועת חב"ד, מביח השוטר, היתה ביום כסלו והיא ביטאה את הניצחון של תורת החסידות על פני מתנגדיה. וסיפור המאסר והנאולה של "האדמו"ר הזקן", כתוב עלי ספרים אין ספור.

ביום כסלו עלה לגנזי מרומים מורו ורבו של ה"אדמו"ר הזקן", רבי דוב ער המכונה "המגיד הגדול ממזריטש", שהיה, כידוע, תלמידו המובהק ויורשו של רבי ישראל "בעל שם-טוב".

על מצבתו נכתב: פ"נ (פה נטמן) אדמו"ר רשבהק"ג (רבן של כל בני הגולה) המאוה"ג (המאור הגדול) בנגלה ובנסתר, כל ימיו לא אניש ליח, חנשר האלקי בחניבה קדישא, איש מופת חלוא הוא מורנו ורבינו מוה' דוב ער זלהה"ח, נפטר שנת תקל"ג ליט כסלו. וביומים החם הקפידו חסידים ואנשי מעלה, שלא להכביר בתארים למי שאינו ראוי להם, וחנטוח על המצבה הוא מעט מזעיר ממה שמיוחסת הספרות החסידית לאדמו"ר "המגיד הגדול ממזריטש".

אחרי הסתלקות הבעש"ט, נבחר בנו, כלי מפואר במני עצמו, רבי צבי לנשיא ומנהיג של עדת החסידים. אלא שכעבור שנה ראתה "החבריא קדישא", כפי שכתנו תלמידי הבעש"ט, כי בן מורם ורבם חלוש בכוחותיו, ובאותם ימים דרוש איש מנהיג בעל עוז והתעוטות, שיידע להתייצב מול "התנגדים" מתוך ולבטש ולהרהיב את מעגל החסידים מאידך. התפרון לבעייה זו היה שמימי ממש.

בסעודת יום טוב שני של חג השבועות, ביום חתשעה אחר חצהרים הרחשון של הבעש"ט, ישב הקוהי"ט רבי צבי בראש שולחן, מלובש בבגדי קודש של אביו הבעש"ט וכל "החבריא קדישא" סמוכים על שולחנו. לאחר שקיים לומר דברי תורה, עמד מלוא קומתו ואמר: "היום בא אלי אבא הקדוש (הבעש"ט), ואידעני, כי הממליא של מעלה עם משמשיהם שהיו רגילים להיות אצלו, עברו היום למקדוש וטורא, מרגא ורבנא ר' בערינא ב"ר אברהם (המגיד הגדול ממזריטש)". אשר על כן, בנו, תמסור לו את הנשיאות במעמד כל "החבריא קדישא" והוא יישב במקומי בראש השולחן ואתה בני תשב במקומו יחדיו כי תעלותו (פי שניים ברוחו" תוך כדי דיבור, פנה רבי צבי אל "הרב המגיד" בברכת מזל"טוב. פשט את בגדו העליון ומסרו לו והוא לבש את בגדו של "הרב המגיד" וישב במקומו. מיד התיישב רבי דובער בראש השולחן וכל "החבריא קדישא" עמדו על רגליהם לשמוע את התורה שיאמר הנשיא החדש.

על-פי המסורת, הנה דברי התורה הראשונים שאמר "המגיד הגדול ממזריטש" היה דרוש על הפסוק: "מראיהם ומעשיהם כאשר יהיה האופן בתוך האופך (יחזקאל א: טרז). "הרב המגיד", כידוע, העביר את שרביט החנחגה לתלמידו "האדמו"ר הזקן" בעל "התניא", ואין זו מקריות שיום החסתלקות של "הרב המגיד" היה ביט כסלו ויום השתרור של תלמידו מביא הסוהר, שם נחבש בעוון הפצת היהידות והחסידות, חל אף הוא ביט כסלו, ועל כן נתנבא "הרב המגיד" באחת משיחותיו עם תלמידו "האדמו"ר הזקן" והדברים מפורסמים.

*

ובחיית שבשבועות האחרונים לא הבאנו במדור זה סיפור חסידי, שלא ראה אור בספרות החסידית, הנה סיפור מבהיל, שסיפר הדרשן חידוע רבי שלום שבדרון שליט"א, שבשכותו (חסיפור והמסבר) ודאי שבו רבים מעיון, ונאחל מכאן לרבי שבדרון רפואה שלימה בתוך שאר חולי-ישראל.

ומעשה שהיה כך היה: בשכונת רחביה בירושלים גרה אשה, שלה בן עתיר בממון רבכסים, נכה, שנעזר בחליכתו בקביים. למרות היותו חילוני, לאחר שיים את ביקורו חשבועי אצל אמו, היה נכנס לעתים לביתו של רבי שלום שבדרון ומשוחח עמו בעניינים שעל סדר היום חציוני.

כשנתקרבו חלבבות ביניהם, שאל אותו פעם הרב שבדרון: אני לא מבין אותך: אתה מבוגר, חולך על קביים, מבוסס, האיזן סבור, כי הגיעה השעה שתחשוב על חזרה בתשובה, הרי העולם אינו הפקר...

חשיב לו אישי-שיחו: רבי שלום יקידי! אני מכיר את הקביה טוב יותר ממך...

הרב שבדרון: ככה! הנחת תפילין פעם!

השוחיב: תשמע את הסיפור שקרה אתי.

זה קרה לפני השואה, בהיותי צעיר כבן 16 - 17 נשחפתי בגל שפחף הרבה מחברי שומרי תורה ומצות באותה תקופה: הציונות, הסוציאליזם וכיוצ'. משראה אבי ז"ל, כי למרות לבושי החסידי, אני נסחף באותה מערבולת, ניסה להחזיר אותי לבית המדרש ולעולם התורה. משנכשלו ניסיונותיו באחד ביקש ממני שאסע עמו לרבי שלנו, רבי אהרון מבעלז זצוק"ל. (מאוחר יותר עלה לישראל וגר ברחוב אחד העם בתל-אביב). הסכמתי לבקשת אבי ונסעו אל האדמו"ר מבעלז, רבי אהרון רוקח, שהיה כאחד משרשי מעלה.

הגענו לבעלז ולאחר שמצאנו לנו אכסניה להתעורר בה, ניגשנו לבית האדמו"ר ונעמדנו בתור, כדי להיכנס אל הקודש פניפה לפניו נכנס אל הרבי זצוק"ל צעיר עם קביים, שהתקשה לזוז ללא הקביים. הצעיר שהה זמן מה בחדרו של האדמו"ר ואז נפתחה הדלת ולנגד עיינינו ולעיני חנוכחים האחרים, הלך לו חבחור בלי קביים ובלי מקל, כאחד האנשים הבריאים, ואת הקביים הניח בצאתו באחד מצדי חדר החמתנה. ואז נכנסנו אבי ואני אל הרבי. אבי סיפר לאדמו"ר בהתרגשות רבה, כי אני נוטה ללכת בדרכים עקלקלות ובניע חששי, כי אפרוש מדת"ישראל ואהיה כאחד החילונים. בשמוע הרבי זצוק"ל את דברי אבי, השמיע באוזני דברי מוסר ויראת-שמים.

אלא שהוא חש, כי דבריו נופלים על אוזניים ערלות. ואז פנה אלי ואמר: אם תחלל את השבת הרי שאת אותם קביים שלקחתי מחציעה החסיד שיצא עכשיו מכאן - אתן לך. ודבריו לא היו טעונים הסבר. יצאנו מחדר ואני חזרתי לסורי בלי הרבה התלבטויות. נכנסתי לעולם העסקים, הצלחתי לצבור קצת הון ולא הקפדתי על שמירת המצוות. אלא מה, נראתה מלחלל את השבת. לאחר "מלחמת ששת הימים" חשבתי בראשי והתפתיתי להשתתף בטיול שחלקו גלש גם ליום השבת. הרכב נסע מספר שעות ללא כל תקלה ואז אירעה לנו תאונת-דרכים והנה לך הקביים של האדמו"ר מבעלז... עכשיו רבי שלום שבדרון יקירי, תגיש לי: מי יודע שיש הקביה בעולם אתה או אניי ובספרו את הסיפור הזה אמור רבי שבדרון: התה לכם ראייה, כי אדם יכול לראות את הקביה בחלום ואעפ"כ אין בכוחו להשתמש עליו בתאותיו. ואמיתו לי שלא ידעתי מה לענות לאותו יהודי, לשאלתו מי מבין שינו מכיר את הקביה טוב יותר.